

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlm XXXVII. Ad hæc.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](#)

De Appellationibus, recusationibus, & relationi. 535

CAPITVLVM XXXVII.

Ad hæc.

PARAPHRASIS.

Excommunicatio & interdictum æquiparantur, quare sicuti excommunicatio post interpolatam appellationem irrita est, ita & interdictum, & sicuti sententia appellationis non suspendit per sequentem appellationem, ita nec interdictum.

Hic est unus intellectus huius Capituli; quamvis non satis per verba expressus, sicuti interpretes hic monent.

S V M M A R I V M.

1. *Appellatio à sententia excommunicationis, aut interdicti non parit effectum suspensionis.*
2. *Ratio redditur, cur Ecclesia hoc ita constituerit.*
3. *Etiam appellatio contra suspensionem, que propriè censura non est, sed ut pura pana infertur, effectum non suspendit.*

NO^t. Vnic. Appellatio à sententia excommunicationis, aut interdicti non parit effectum suspensuum, siue quod idem est, excommunicatio & interdictum per sequentem appellationem non suspenduntur, idemque sentiendum de censura suspensionis, & si aliqui ingressus Ecclesiæ interdictus sit, sicuti leges. in c. is cui. 20. de sent. excom. in 6. Ratio à plerisque redditur ex c. Pastoral. 53. §. verum. h. t. Quia excommunicatio, (idem est de aliis censuris) executionem sententiae secum trahit, quia videlicet statim animam ligat, cum primum pronuntiata est. Veruntamen hic ipse effectus prouenit ex dispositione Ecclesiæ talem ligandi vim censuris annectentis, cum tamen potuisset aliter constitui, videlicet, ut anima non statim per censuram ligareretur, sed locus esset appellationi intra dies. v. g. 10. sicuti notat Sayr. in Thesaur. l. 4. c. 10. n. 14.

Z Ideò ratio dari debet, cur Ecclesia ita constituerit, quæ duplex est. 1. Ut tanto maior esset Ecclesiæ authoritas aduersus

contumaces, si sciant censuræ effectum impediri non posse per appellationem. 2. Cùm censura sit pena medicinalis, statim auferti debet depositâ contumaciâ, ideòque facile est, ab ea absolutionem consequi seu ab ipso excommunicante, seu à superiore eius per appellationem ad ipsius interpositam, quādoquidem appellatio à censura parit effectum de uolutuum, vt is, ad quem appellatur, de justitia excommunicationis & appellationis cognoscatur.

Porrò quod attinet ad interdictum & suspensionem, notant hic Abb. & Alex. post Innoc. & gl. in cit. c. is cui. verb. sequentem. Si alicui interdicatur perceptio, aut usus temporalium, talem sententiam suspendi per appellationem; quin etiamsi quispiam suspendatur à fructibus beneficij eiisque administratione, aut à voce actiua vel passiva. Item ab usu Pontificalium, vel pallij Episcopalis, vt ex sententia communione refert Avila de censur. p. 3. d. sp. 3. d. 4. Con. 1. Ratio dari debet, quia quæ exorbitant à iure communi & ordinario, ea strictam interpretationem merentur; cùm itaque communis Regula sit, quod sententia Iudicis per appellationem suspenditur. & in cit. cap. 1, cui mentio duntaxat fiat de suspensione ab officio diuino, quod per appellationem non suspendatur, ideò trahi non debet ad alias suspensiones, quæ non sunt à diuino Officio, saltem secundum substantiam. Vide quæ dixi l. 1. tr. 5. p. 5. c. 3. n. 4. v. 3.

Id in questione est, num appellans contra suspensionem, qua propriè censura non est, sed ob peccatum merè præteritum, tanquam pura pena infertur, effectum suspensum patiat. v. g. Si Episcopus Clericum adulterum ad triennium suspendat à celebratione Missæ.

Videtur esse affirmandum 1. Quia in cit. cap. Is cui. absolute & sine distinctione dicitur, quod suspensio ab officio per sequentem appellationem non suspendatur. 2. Quia celebrans in tali suspensione irregularitatem non minus incurrit, quam si censuram propriè dictam violaret. argum. c. 1. de sent. excommunicat. in 6. & esse indubitatum ait

ait *Suar. de Cen. disp. 27. f. 2. n. 4.* & ideo hanc quæstionis partem tanquam probabiliorem sequitur *Alex. hic n. 9.*

Sed pars opposita mihi placet, quam tradit *Abb. inc. Sape. h. t.* Probatur 1. Quia vera ratio, cur appellatio ex constitutione Ecclesiae non suspendat sententiam suspensionis, est, quam supra dedi, quia pena medicinalis est, ob contumaciam lata, donec Reus resipiscat; quæ ratio locum non habet in suspensione, quæ censura non est.

2. Ex doctrina *Gl. recepta in cit. c. Sape. verb. rata manet*; quod Prælatus, qui post sententiam depositionis appellavit ad Papam, pendente appellatione, administrare & jurisdictionem exercere possit, quia, qui provocat, nondum damnatus est. *I. 2. §. vle. ff. de pœnis*, quia neque is, cui ad tempus aliquod suspensio à diuinis per interdictum illatum est, ita damnatus censeri debet, quo minus intra tempus legitimum à sententia appellare possit, cum nihil ad propositum referre videatur, siue suspensio, ut pura pœna lata sit ad tempus, an in perpetuum, ut sit depositio, quandoquidem ab utraque sententia. *v. g. siue in perpetuum aliquis carceri adiudicetur, siue ad tempus, appellare possit communii jure.*

3. Quia si casus aliquis specialis in jure non satis expressius reperiatur, standum est Regulâ juris communis, quæ in proposito est, quod per sententiam condemnato, appellatio concedi debeat.

Ad 1. arg. oppositæ sent. ductum ex c. is cui. Resp. Eum textum nobis fauere, quod enim appellatio latam sententiam non suspendat, id principaliter dicitur de ex communicatione, de suspensione autem & interdicto, quatenus excommunicationem imitantur; vt etiam colligitur ex hoc c. non autem imitantur nec æquiparantur excommunicationi quatenus censuræ sunt ob contumaciam inflictæ, cum excommunicatio sem per ex sua natura contumaciam requirat, neque ut pura pœna ferri possit.

Ad alterū Resp. negando consequ. cum hi duo effectus, quod suspensus appellare, & quod in suspensione celebrare possit, planè

diversi sint; à diversis autem inferri non possit.

C A P I T U L U M XXXVIII.

Cùm in Ecclesia.

P A R A P H R A S I S.

Quidam Clerici judicium Episcopi sui absque causa rationabili detrectantes ad Archi-Episcopum prouocabant, eo cognito Clem. III. mandat Archi-Episcopo ut Clericorum appellations prius non recipiat, quæ cognorit eas factas esse à grauamine aut sententia iniusta, alioquin appellantem ad Episcopum remittat, ut remota appellatione judicio eius obtinet.

S U M M A R I U M.

1. *Judici appellationis cognoscendum ante omnia de causa appellationis, an ea rationabilis sit & iusta.*
2. *Appellans coram judice ad quem, probare debet appellationem factam, & quidem intra decem dies à lata sententia, & rationabili causa.*

Notandum. Unicum. Iudex appellationis ante omnia cognoscere debet, num iusta fuerit appellandi causa, propter illatum grauamen extra vel intra judicium, quia si causa appellandi rationabilis non fuerit, sed fruola, procedere ulterius non debet, sed ad Iudicem, à quo remittere, præcipiendo, ut non obstante hac appellatione ipsi pareatur. Consentit cap. vi debitus. 59. hoc tit. Et vide ri debent, quæ dixi in c. accepta. 35. eod.

Corollarium. Appellans coram Iudice, ad quem, probare tenetur se appellasse, & quidem intra 10. dies à lata sententia vel grauamine illato, & ex causa rationabili videlicet; quæ si probata fuerit, iusta declarabitur. *cit. c. vi debitus*, & ante quam hac ostensa sint, Iudex ad quem, non potest prohibere Iudici à quo, ne in causa ulterius procedat. *e. Rom. 3. §. si vero. h. t. in b. videri hinc potest Alexand. n. 4. Franc. not. vlt. vbi aiunt:*